



EN
BÄTTRE
VÄRLD

10FAKTA OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

1. **Den 10 december 1948** antog FN den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. Det fanns en stark vilja bland medlemsstaterna att på internationell nivå skapa en gemensam överenskommelse om absoluta, odelbara och universella rättigheter så att liknande övergrepp som skett under andra världskriget inte skulle kunna ske i framtiden.
2. **De mänskliga rättigheterna gäller för alla.** De slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Rättigheterna är odelbara och beroende av varandra. Vilket betyder att makthavare inte kan välja ut enbart vissa rättigheter som de tycker passar deras rättssystem. Det är varje stats ansvar och skyldighet att se till att den egna befolkningens rättigheter skyddas, respekteras och uppfylls.
3. **Deklarationen är idag översatt till 360 språk** och håller därmed världsrekordet som världens mest översatta dokument.
4. **Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna består av 30 artiklar** som gemensamt uttrycker de grundläggande och universella fri- och rättigheterna. Artiklarna behandlar alltså både områden som alla har rätt till, som frihet och utbildning, och områden som alla har rätt att vara fri från, som slaveri och tortyr.
5. **Den allmänna förklaringen var epokgörande men inte tillräcklig** eftersom den inte är bindande för staterna. Därför arbetar FN fram konventioner som är juridiskt bindande för de stater som ansluter sig till dem. Det finns idag nio särskilt betydande konventioner för olika mänskliga rättigheter, de så kallade kärnkonventionerna.
6. **Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering** (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, CERD) var den allra första kärnkonventionen som togs fram 1965. Rasism, främlingsfientlighet och etnisk diskriminering är allvarliga hot mot mänskliga rättigheter. FN:s konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering slår fast vad regeringarna behöver göra för att driva på utvecklingen åt rätt håll.
7. **Rasism är** att behandla människor olika utifrån hur de ser ut eller att sprida föreställningar om att yttre kännetecken också innebär vissa egenskaper, ett visst intellekt etc. (NE.se)

8. **Hit kan du vända dig om du blivit kränkt:** Förvaltningsmyndigheten, Polismyndigheten, Diskrimineringsombudsmannen, Justitiekanslern och Justitieombudsmannen. När du har uttömt alla nationella rättsmedel kan du vända dig till Europadomstolen och FN:s konventionskommittéer. Här kan du läsa mer om mänskliga rättigheter och hur du går tillväga om du har blivit kränkt: <http://www.manskligarattigheter.se/sv/de-manskliga-rattigheterna/om-mina-manskliga-rattigheter-kranks>
9. **Svenska FN-förbundet granskar hur Sverige följer sina internationella åtaganden** om mänskliga rättigheter och pekar på områden där FN kräver mer handlingskraft av regeringen. När Sverige granskas av FN:s rasdiskrimineringskommitté bistår FN-förbundet med en parallellrapport som underlag för granskningen. Läs mer om FN-förbundets parallellrapportering på www.fn.se
10. **Alla behöver kunskap om de mänskliga rättigheterna** för att kunna skapa förändringar i sitt egna eller i andras liv. Vad vill du göra för att sprida mer kunskap om de mänskliga rättigheterna?